

2017/2127(INI)

13.7.2017

OSNUTEK POROČILA

o izvajanju evropske strategije o invalidnosti
(2017/2127(INI))

Odbor za zaposlovanje in socialne zadeve

Poročevalka: Helga Stevens

PR_INI

VSEBINA

Stran

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA 3

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o izvajanju evropske strategije o invalidnosti (2017/2127(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju členov 2, 9, 10, 19, 168 in 216(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije ter členov 2 in 21 Pogodbe o Evropski uniji,
- ob upoštevanju členov 3, 15, 21, 23 in 26 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah,
- ob upoštevanju Konvencije Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov, ki je v EU začela veljati 21. januarja 2011 v skladu s Sklepom Sveta št. 2010/48/ES z dne 26. novembra 2009 o sklenitvi Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske skupnosti¹,
- ob upoštevanju kodeksa ravnanja, sklenjenega med Svetom, državami članicami in Komisijo, o določitvi notranjih dogovorov o izvajanju Konvencije Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov s strani Evropske unije in zastopanju Evropske unije v zvezi s to konvencijo,
- ob upoštevanju sklepnih ugotovitev Odbora Organizacije združenih narodov za pravice invalidov z dne 2. oktobra 2015 o začetnem poročilu Evropske unije²,
- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah, Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, Mednarodnega pakta o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah ter Mednarodnega pakta o državljskih in političnih pravicah,
- ob upoštevanju Direktive Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu³,
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 2. decembra 2015 za direktivo Evropskega parlamenta in Sveta o približevanju zakonov in drugih predpisov držav članic v zvezi z zahtevami glede dostopnosti proizvodov in storitev (COM(2015)0615),
- ob upoštevanju skupne izjave Sveta in predstavnikov vlad držav članic, ki so se sestali v okviru Sveta, Evropskega parlamenta in Komisije, o novem evropskem soglasju o razvoju – Naš svet, naše dostojanstvo, naša prihodnost – ter zaveze, da se bodo pri razvojnem sodelovanju upoštevale posebne potrebe invalidov,
- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije z dne 2. februarja 2017 z naslovom Poročilo o napredku izvajanja evropske strategije o invalidnosti za obdobje 2010–2020 (SWD(2017)0029),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 15. novembra 2010 z naslovom Evropska

¹ UL L 23, 27.1.2010, str. 35.

² CRPD/C/EU/CO/1.

³ UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

strategija o invalidnosti za obdobje 2010–2020: obnovljena zaveza za Evropo brez ovir (COM(2010)0636),

- ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. decembra 2016 o razmerah na področju temeljnih pravic v Evropski uniji v letu 2015¹,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 7. julija 2016 o izvajanju Konvencije Organizacije združenih narodov o pravicah invalidov s posebnim poudarkom na sklepnih ugotovitvah Odbora Organizacije združenih narodov za pravice invalidov²,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 20. maja 2015 o seznamu zadev, ki ga je sprejel Odbor Organizacije združenih narodov za pravice invalidov, v zvezi z začetnim poročilom Evropske unije³,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 25. oktobra 2011 o mobilnosti in vključevanju invalidov ter evropski strategiji o invalidnosti 2010-2020⁴,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 6. maja 2009 o dejavnem vključevanju oseb, izključenih s trga dela⁵,
 - ob upoštevanju informativnega poročila službe Evropskega parlamenta za raziskave z naslovom Evropska strategija o invalidnosti za obdobje 2010–2020,
 - ob upoštevanju agende za trajnostni razvoj do leta 2030,
 - ob upoštevanju letnega poročila Evropske varuhinje človekovih pravic za leto 2016,
 - ob upoštevanju poročil Agencije Evropske unije za temeljne pravice iz leta 2016 in 2017,
 - ob upoštevanju tematskih poročil Agencije Evropske unije za temeljne pravice,
 - ob upoštevanju statističnih podatkov Eurostata o dostopu invalidov do trga dela, izobraževanja in usposabljanja ter o njihovi revščini in dohodkovni neenakosti za leto 2014,
 - ob upoštevanju člena 52 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za zaposlovanje in socialne zadeve in mnenj Odbora za kulturo in izobraževanje, Odbora za pravice žensk in enakost spolov ter Odbora za peticije (A8-0000/2017),
- A. ker imajo vsi invalidi enake pravice in imajo pravico do neodtujljivega dostojanstva, enakega obravnavanja in polne udeležbe v družbi;
- B. ker je Konvencija o pravicah invalidov prva mednarodna pogodba o človekovih

¹ Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0485.

² Sprejeta besedila, P8_TA(2016)0318.

³ Sprejeta besedila, P8_TA(2015)0208.

⁴ UL C 131 E, 8.5.2013, str. 9.

⁵ UL C 212 E, 5.8.2010, str. 23.

pravicah, ki jo je ratificirala EU;

- C. ker se ženske, otroci, starejši in posamezniki s kompleksnimi potrebami po podpori ali skritimi oblikami invalidnosti soočajo z dodatnimi ovirami in večplastnimi oblikami diskriminacije;
- D. ker Komisija v poročilu o napredku priznava, da ostajajo izzivi v okviru strategije in da je potreben dolgoročen pristop za usklajevanje politik, zakonov in programov EU s Konvencijo o pravicah invalidov;
- E. ker je nujno, da imajo invalidi poln in enak dostop do trga dela;

Najpomembnejša področja ukrepanja

Dostopnost

1. poudarja, da je pomembno celovito opredeliti dostopnost;
2. želi Komisijo spomniti na njeno dolžnost, da vključi invalidnost in dostopnost v vsa področja politike;
3. poziva države članice, naj v celoti izvajajo in stalno spremljajo vso zakonodajo, povezano z dostopnostjo;
4. ugotavlja, da je bil sedANJI predlog evropskega akta o dostopnosti v pogajanjih s Parlamentom bistveno okrnjen;
5. je zaskrbljen, da spremljanje direktive o spletni dostopnosti¹ izvajajo države članice s samoocenjevanjem, namesto da bi ga izvajal neodvisni subjekt;

Sodelovanje

6. pozdravlja projekt evropske kartice ugodnosti za invalide; priporoča, da se v prihodnje dolgoročno pobudo vključi vse države;
7. poziva države članice, naj proučijo, kako delovati v smeri skupne opredelitve invalidnosti in usklajenih sistemov priznavanja v skladu s Konvencijo o pravicah invalidov;
8. pozdravlja napredek, dosežen v zvezi z Marakeško pogodbo;
9. meni, da bi morali s strukturnimi skladi še naprej spodbujati deinstitucionalizacijo in da mora biti predhodna pogojenost konkretna in ocenjena z vidika kakovosti;

Enakost

10. poudarja, da sta enakost in nediskriminacija jedro strategije o invalidnosti;
11. poziva države članice, naj prispevajo k sprejetju horizontalne direktive o

¹ Direktiva (EU) 2016/2102 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. oktobra 2016 o dostopnosti spletišč in mobilnih aplikacij organov javnega sektorja, UL L 327, 2.12.2016, str. 1.

nediskriminaciji;

12. je kritičen glede podatkov o diskriminaciji in zlorabah, saj se zaveda neprijavljanja;
13. poziva države članice, naj zagotovijo, da imajo vsi nacionalni organi za vprašanja enakosti pristojnosti na področju invalidnosti;

Zaposlovanje

14. poudarja, da je dostop do trga dela celostno vprašanje;
15. je zaskrbljen, da odklonitev primerne prilagoditve ne šteje za diskriminacijo v okviru direktive o enakosti pri zaposlovanju¹;
16. poziva države članice, naj zagotovijo, da pasti nadomestil ne bodo ovira za udeležbo na trgu dela;
17. poziva države članice, naj odpravijo vse pravne ovire pri zaposlovanju, kot so skrbniški zakoni;
18. se zaveda, da lahko prožne ureditve dela koristijo invalidom in imajo pozitiven učinek na duševno zdravje vseh ljudi;

Izobraževanje in usposabljanje

19. poudarja, da sta izobraževanje in poklicno usposabljanje način za spodbujanje sodelovanja med delodajalci in invalidi;
20. poziva Komisijo in države članice, naj odpravijo zakonske in organizacijske ovire za splošno izobraževanje in sisteme vseživljenjskega učenja za invalide;
21. poziva institucije EU in države članice, naj zagotovijo, da so postopki oddaje vlog za pripravništva dostopni in da se posebna pripravništva ponujajo invalidom;
22. obžaluje, da novi program znanj in spretnosti za Evropo ne vključuje posebnega cilja za invalide;
23. poziva države članice, naj oblikujejo nacionalne programe za prehod na vključujoče izobraževanje;

Socialna zaščita

24. priporoča, da bi se invalide kot posebno ciljno skupino vključilo v uredbo o koordinaciji sistemov socialne varnosti²;
25. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo pri oceni in določitvi invalidnosti upoštevale model invalidnosti, ki temelji na človekovih pravicah;

¹ Direktiva Sveta 2000/78/ES z dne 27. novembra 2000 o splošnih okvirih enakega obravnavanja pri zaposlovanju in delu UL L 303, 2.12.2000, str. 16.

² Uredba (ES) št. 883/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 29. aprila 2004 o koordinaciji sistemov socialne varnosti, UL L 200, 7.6.2004, str. 1.

26. priporoča, naj se invalidnost vključi v vse vidike evropskega stebra socialnih pravic;

Zdravstvo

27. poziva Komisijo, naj pripravi vseevropske smernice o nacionalnih kontaktnih točkah s skupnimi merili uspešnosti;
28. je zaskrbljen zaradi kršitev na področju služb za duševno zdravje;
29. poziva EU, naj spodbuja države članice k prehodu na službe za duševno zdravje, ki zahtevajo, da mora informirano privolitev za zdravljenje ali hospitalizacijo dati invalid in ne nadomestni nosilec odločitev;

Zunanje delovanje

30. poziva, naj bo zunanje delovanje EU v celoti skladno s Konvencijo o pravicah invalidov;
31. poziva EU, naj zagotovi, da bosta razvojno sodelovanje in humanitarno delovanje v celoti dostopni in vključujoči za invalide;
32. poziva EU, naj uvede kazalnik o pravicah invalidov v uradno poročanje o razvojni pomoči;
33. poziva Komisijo, naj prevzame vodilno vlogo pri izvajanju ciljev trajnostnega razvoja v zunanjem delovanju, ki bo vključujoče za invalide;
34. poziva EU in partnerje, naj vključijo invalide in njihove predstavniške organizacije v vse faze oblikovanja politik in projektov;

Obveznosti v institucijah EU

35. poziva institucije EU, naj omogočijo dostop do funkcij, vsebine, dokumentov, videoposnetkov in spletnih storitev na svojih zunanjih in notranjih spletnih mestih;
36. poziva države članice, naj zagotovijo, da bodo njihove volitve v Evropski parlament dostopne in da bodo vključevale vse, ki živijo v institucijah in/ali v skrbništvu;
37. poziva evropske šole, vrtce in centre otroškega varstva po pouku, naj vsem otrokom uslužbencev EU zagotavljajo vključujoče izobraževanje, ki bo skladno s Konvencijo o pravicah invalidov;
38. je zaskrbljen, ker nesorazmerna in neupravičena bremena prispevajo k temu, da se uslužbencem ne zagotavljajo ukrepi, ki ne vključujejo medicinskega zdravljenja in ki temeljijo na razumni prilagoditvi potrebam;
39. poziva Komisijo, naj pregleda skupna pravila, izvedbene določbe, področje uporabe, zastopanje invalidov, dostopnost in prakso svojega skupnega sistema zdravstvenega zavarovanja in omenjeni sistem uskladi s Konvencijo o pravicah invalidov;
40. poziva institucije EU, naj se v celoti posvetujejo z uslužbenci invalidi in jih vključijo v

oblikovanje, izvajanje in spremljanje notranjih pravil, politik in praks;

Razhajanja med poročilom o napredku in sklepnimi ugotovitvami

41. ugotavlja, da spletna mesta institucij EU ne ustrezajo ravni AAA standardov dostopnosti;
42. obžaluje, da se prometna zakonodaja na nacionalni ravni še vedno ne izvaja v celoti;
43. pozdravlja napredek na področju dostopnosti železnic; priporoča enako raven ureditev o dostopnosti za vse druge oblike prevoza;

Prizadevanja za celovito in učinkovito strategijo o invalidnosti do leta 2030

Horizontalna vprašanja

44. se zaveda, da bi morala biti cilj prihodnje strategije o invalidnosti popolno izvajanje Konvencije o pravicah invalidov in splošna dostopnost, udeležba, nediskriminacija in enakost;
45. predlaga, naj bosta prihodnja strategija in postopek posvetovanja o njej v celoti dostopna;
46. predlaga orodje za ocenjevanje s stalnim spremljanjem;

Dodatna področja ukrepanja

47. poziva, naj se enakost, enakost spolov in nediskriminacija vključijo v vsa področja prihodnje strategije;
48. se zaveda povezave med spolom in invalidnostjo, zlasti kar zadeva informirano privolitve in uporabo kontracepcije, prisilno sterilizacijo in dostop do reproduktivnih pravic;
49. priznava, da je pravna in poslovna sposobnost eden od temeljnih pogojev za uživanje človekovih pravic in da mora biti cilj vseh novih strategij to, da lahko vsi uživajo pravno in poslovno sposobnost;
50. odločno poziva države članice, naj razčlenijo podatke glede na vrsto invalidnosti in naj pri zbiranju primerljivih podatkov o invalidnosti na različnih področjih tesno sodelujejo z Eurostatom;
51. poudarja potrebo po količinskih kazalnikih in kazalnikih kakovosti;
52. poudarja potrebo po stalnem spremljanju izvajanja Konvencije o pravicah invalidov v skladu s členom 33 omenjene konvencije in ob posvetovanju z invalidskimi organizacijami;

o

o o

53. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji.